

.....
MILJØMINISTERIET

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1218 København K

MODTAGET

15 DEC. 2006 / 7¹⁵

Den Centrale Indlevering

Miljø- og Planlægningsudvalget
MPU alm. del - Bilag 156
Offentligt

J.nr. D 101-00008

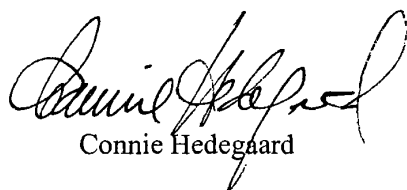
Til udvalgets orientering vedlægges bogen

15 DEC. 2006

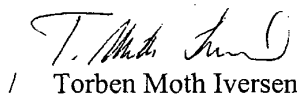
"Vandmiljø – biologisk tilstand"

samt tilhørende artikel i DMUNyt i 70 eksemplarer. Bogen udsendes
som nummer 10 i serien MiljøBiblioteket, som udgives af Forlaget Ho-
vedland i samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser.

Bogen offentliggøres 18. december 2005.

Connie Hedegaard

Torben Moth Iversen

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Tlf. 33 92 76 00
Fax 33 32 22 27
E-post (Internet): mem@mem.dk
www.mem.dk
CVR-nr.: 12-85-43-58

Vandmiljøet påvirkes stadigvæk af vores aktiviteter, men der er fremskridt

Af Kirsten Rydahl, DMU

Gennem de sidste 20-30 år er udledningen af næringsstoffer og organisk materiale til vandmiljøet faldet. Det har en sjælden slørvinge fx nydt godt af i Ringkjøbing Amt. Men hvordan er det egentlig gået med vandmiljøet som helhed?

Vores vandløb, søer, fjorde og havområder har fået det bedre gennem de sidste 20 år. Det viser resultaterne fra "det nationale overvågningsprogram" som Folketinget igangsatte i 1989 efter at det vedtog den første Vandmiljøplan. En væsentlig årsag til forbedringerne er at vi nu renses næsten alt vores spildevand fra husholdninger og industri og at landbruget leder færre næringsstoffer ud i vandområderne. Selvom vandkvaliteten stadigvæk mange steder ikke lever op til den ønskede kvalitet, har dette alt sammen medvirket til at forbedre vandkvaliteten i de danske vandområder.

Slørvinge på vej frem

Slørvingen *Perloides microcephalus* er en af de arter der har nydt godt af indsatsen for at forbedre vandmiljøet. Den er sjælden i Danmark og lever i vandløb med god vandkvalitet. Derudover har den nogle ganske specielle krav til sit levested – vandløbet skal helst have grus- og stembund. I starten af 1990'erne levede den enkelte steder i Skjern Å og dele af Storeå i Ringkjøbing Amt. Siden har den spredt sig, og den findes nu i stort set hele Skjern Ås hovedløb samt i alle store tilløb og flere mindre tilløb. Derudover har den bredt sig i Storeå. Årsagen til fremgangen for denne slørvinge er en kombination af at vandet er blevet mere rent samt at der er kommet flere egnede levesteder i vandløbene.

Moderate forbedringer

Træerne vokser dog ikke ind i himlen. Nok er vandkvaliteten generelt blevet bedre og dermed også levevilkårene for planter og dyr i de danske vandområder. Det er dog sådan at kun ca. 1/2 af vandløbene, 1/3 af søerne og ingen af fjordene i dag opfylder de målsætninger, amterne har opstillet.

I vandløbene har det forbedret levevilkårene for plante- og dyrelivet at vi ikke længere leder så meget urensede spildevand ud i vandløbene samtidig med at vi har forbedret den fysiske kvalitet i vandløbene ved at restaurere en del af dem og vedligeholde dem på en anden måde. I løbet af de sidste 15 år er antallet af vandløb som ikke er påvirkede eller

kun er svagt påvirkede af mennesker steget, og der er ved at komme flere såkaldte rentvandsarter i vandløbene. Ørreden er også i fremgang i mange vandløb.

I vores søer er det den mindskede tilførsel af næringsstoffer, som har gavnet vandmiljøet. Dette har bl.a. ført til, at der er færre planktonalger og en bedre sigtddybde, hvilket også synes at smitte af på fiskebestanden. Der er dog en vis forsinkelse før vi ser den fulde effekt af miljøforbedringerne.

I de danske fjorde og havområder har færre næringsstoffer også gavnet vandmiljøet. Også her er mængden af planktonalger faldet, og vandet er blevet mere klart. Mere hyppige iltsvind i de dybere vandområder i årene frem til 2003 er sandsynligvis årsagen til at ålegræsset bliver stadig mindre udbredt og at biodiversiteten af bunddyr er faldet.

Fremtiden

Hvis man ønsker en bedre vandkvalitet og bedre vilkår for planter og dyr vil det også fremover være vigtigt at reducere tilførslen af næringsstoffer til vores vandområder. En af de væsentlige kilder er her landbruget. Ændringer i klimaet kan også være en faktor, der påvirker bestræbelserne for at opnå en god vandkvalitet.

Du kan læse meget mere om dette i bogen "Vandmiljø – biologisk tilstand" som netop et udkommet på forlaget Hovedland. Bogen er det tiende bind i serien MiljøBiblioteket som Hovedland udgiver i samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser.

i: Seniorforsker Martin Søndergaard, DMU, tlf. 8920 1426, ms@dmu.dk

Illustrationer

Foto af den omtalte slørvinge (fra bogen)

Tabel 5-1 Samlet oversigt over udviklingen i biologiske forhold fra 1989 til 2003 i vandløb, søer og havområder.